

Sławomir Konrad Mazur

"II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Śniadeckiego w Kielcach: historia i współczesność", pod red. S. Majewskiego, Kielce 2003 : [recenzja]

Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne 15,
289-290

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sławomir Konrad Mazur

*II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Śniadeckiego
w Kielcach. Historia i współczesność,*
pod red. Stanisława Majewskiego,
Kielce 2003, 230 s.

W roku 2003 minęła stuletnia rocznica powstania jednej z najstarszych i najbardziej zasłużonych szkół średnich Kielce – II Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Śniadeckiego. Z tej okazji, nakładem Komitetu Obchodów 100-lecia tejże placówki, ukazała się obszerna praca poświęcona historii i czasom współczesnym szkoły, pod redakcją Stanisława Majewskiego. Praca składa się z siedmiu części. Pierwsza – autorstwa redaktora – pokazuje dzieje placówki, której początki sięgają jeszcze czasów zaborów. Powstała ona jako szkoła typu handlowego, a w pierwszym roku Polski Odrodzonej przekształcona została w gimnazjum ogólnokształcące. Przechodziła liczne przeobrażenia organizacyjne i programowe uwarunkowane kolejnymi reformami szkolnictwa w Polsce. Ich przebieg wyznaczają lata: 1918–1932, 1932–1939, 1944–1948, 1948–1961, 1961–1972, 1973–1989, 1989–1999, 1999–2003. Najistotniejszą dla omawianej szkoły była reforma szkolnictwa zapoczątkowana przez uchwały sejmowe z dnia 11 marca 1932 r. Tuż przed II wojną światową mury II Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego opuścili pierwsi absolwenci zreformowanej szkoły średniej ogólnokształcącej, będący jednocześnie ostatnimi jej absolwentami przed okupacją. Szkoła, podobnie jak wiele innych szkół średnich, działała w konspiracji, prowadząc pod kierownictwem Ildefonsa Sikorskiego, przedwojennego dyrektora, tajne nauczanie. Po II wojnie światowej zmienił się ustrój państwa. Najtrudniejszy dla obchodzącej jubileusz szkoły był rok 1950, kiedy władze podjęły decyzję o jej likwidacji, przekazując uczniów do innych szkół średnich. Szkole przywrócono jej historyczną nazwę dopiero po przełomie październikowym 1956 r.; wtedy też odżyła nadzieja na przemiany demokratyczne w Polsce.

Stanisław Majewski zwraca uwagę, że szkoła potrafiła, nawet w najtrudniejszych czasach lat 50., kultywować bogate patriotyczne tradycje. Oparł on swoje ustalenia na solidnej podstawie źródłowej i bogatej już literaturze przedmiotu. Wykorzystał dotychczasowe publikacje naukowe dotyczące szkoły, które powstały z okazji poprzednich jubileuszy, zwłaszcza pracę Jana Młynarczyka zatytułowaną *Śniadecczycy*, wydaną z okazji jubileuszu 90-lecia szkoły. Nie zabrakło także podstawowej literatury o charakterze ogólnopolskim. Dzieje Liceum im. J. Śniadeckiego były również przedmiotem zainteresowań studentów Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Powstały dobrze udokumentowane trzy prace magisterskie: Adolfa Kardynała, Elżbiety Krakowiak i Małgorzaty Macochy, oparte na źródłach archiwalnych, które cytowane są w rozprawie S. Majewskiego. Sam autor wykorzystał dodatkowo źródła rękopiśmienne z archiwów państwowych Krakowa i Kielc.

Rozprawa S. Majewskiego dobrze koresponduje z następnymi częściami pracy, w których zamieszczono m.in. wspomnienia nauczycieli i uczniów oraz wykazy nauczycieli i absolwentów. Wspomnienia niewątpliwie wzbogacają i przybliżają atmosferę pracy dydaktyczno-wychowawczej. Napisane zostały na ogół poprawnym żywym językiem, a wielu absolwentów szkoły niewątpliwie odnajdzie w nich część własnej historii.

Wykazy kadry nauczycielskiej i administracyjno-obsługowej opracowane zostały w zróżnicowany sposób. Najbardziej ogólnie przedstawiono lata 50. i 60., w których nie uniknięto także błędów językowych. Podobnie pojawiają się liczne błędy drukarskie. W tej części pracy zawiodła korekta techniczna. Do mankamentów tej części opracowania zaliczyć należy także brak nazwisk autorów, co niewątpliwie utrudnia wyeliminowanie błędów w ewentualnym następnym wydaniu pracy.

Ogólnie można stwierdzić, że praca jest bogata pod względem faktograficznym. Jest to niewątpliwie najpełniejsze opracowanie stuletnich dziejów szkoły, mające nie tylko cechy książki jubileuszowej, ale przede wszystkim naukowej. Można ją uznać zarówno za próbę pierwszej syntezy stuletnich dziejów szkoły, ale także pracę wzbogacającą dotychczasowe dociekania źródłowe. Trzeba bowiem pamiętać, że szkoła gromadziła z pietyzmem źródła archiwalne. Każde oryginalne wspomnienia nauczycieli i uczniów pisane w okresie, kiedy nie ingeruje już w nie cenzura, znacznie wzbogacają źródła dotyczące jej historii. Jest to ważne, zwłaszcza przy pisaniu biogramów zasłużonych nauczycieli szkoły i odtworzeniu atmosfery pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Recenzowaną książkę należy zaliczać do najcenniejszych monografii palcówek oświatowych regionu świętokrzyskiego. Jest to zasługa zarówno redaktora naczelnego, a także całego zespołu autorskiego. Praca już spotkała się z życzliwym przyjęciem absolwentów szkoły, a jej nakład jest praktycznie wyczerpany.

Szata graficzna wystawia dobre świadectwo wydawnictwu i dyrekcji szkoły, którzy usilnie zabiegali o nadanie dziełu nowoczesnego kształtu edytorskiego. Tym bardziej sensowny wydaje się postulat, aby redaktorzy i autorzy dzieła pracowali nadal przy życzliwym wsparciu sponsorów nad opracowaniem pełnej monografii szkoły. Placówka ta, ze względu na swoją przeszłość, jak i nadal na niesłabnącą popularność wśród młodzieży, w pełni na takie opracowanie zasługuje.

